

Sygn. akt I CSK 118/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa D. K.

przeciwko J. S.

o ochronę praw autorskich ewentualnie o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 listopada 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W sprawie z powództwa D. K. przeciwko J. S. o usunięcie skutków naruszenia przez wycofanie z obrotu oznaczonej w pozwie książki na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 ze zm., dalej pr. aut.) oraz o zapłatę kwoty 8.000 zł tytułem odszkodowania Sąd Apelacyjny w (...) po rozpoznaniu apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 czerwca 2015 r., wyrokiem z dnia 12 czerwca 2015 r. oddalił apelację, rozstrzygając o kosztach postępowania w pkt 2.

Powód od powyższego orzeczenia wniósł skargę kasacyjną zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz przekazanie sprawy sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania. Jednocześnie wyjaśnił w skardze, że ponieważ roszczenia majątkowe powoda nie mogą być objęte skargą kasacyjną niniejszy środek zaskarżenia dotyczy wyłącznie roszczenia niemajątkowego – usunięcia skutków naruszenia poprzez wycofanie z obrotu wskazanej w pozwie książki (s. 6 skargi). Wskazał także, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie wynosi 9.000 zł

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Jak trafnie przyjmuje się w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego sprawą majątkową jest sprawa, w której zgłoszone żądanie zmierza do realizacji prawa lub uprawnienia mającego bezpośredni wpływ na stosunki majątkowe stron. Podnosi się również, że podstawą wyróżnienia kategorii praw majątkowych i niemajątkowych jest typowy interes, jaki realizują. Na podstawie tego kryterium do praw majątkowych zalicza się w szczególności prawa rzeczowe, wierzytelności opiewające na świadczenia majątkowe, prawa majątkowe małżeńskie, a także istotną część praw kwalifikowanych jako tzw. własność intelektualna, przy czym dla uznania konkretnego prawa podmiotowego za prawo typu majątkowego nie ma znaczenia,

czy ma ono jakąś wartość rynkową. Z tego m.in. powodu w orzecznictwie uznano, że sprawa, której przedmiotem jest żądanie udostępnienia informacji oraz dokumentów na podstawie art. 105 ust. 2 pr. aut., jak również roszczenia o zakazanie niedozwolonych działań i o złożenie stosownego oświadczenia, przewidziane w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, są roszczeniami majątkowymi (por. postanowienia SN: z 9 listopada 2009 r., V CSK 154/09, niepubl., z 17 października 2008 r., I CSK 128/08, niepubl.).

Do praw niemajątkowych zalicza się prawa osobiste i prawa rodzinne niemajątkowe, stanowiące element stosunków między małżonkami, krewnymi, przysposobionymi i powinowatymi (zob. np. postanowienie SN z dnia 6 października 2006 r., V CZ 67/06, niepubl.; postanowienie SN z dnia 31 maja 2006 r., IV CZ 42/06, niepubl.; postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2006 r., V CSK 53/05, OSP 2007, nr 2, poz. 14; uchwała SN z dnia 9 grudnia 2005 r., III CZP 111/05, OSNC 2006, nr 11, poz. 183; postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2005 r., II CZ 110/05, niepubl.).

W ocenie Sądu Najwyższego sprawa, której przedmiotem jest żądanie usunięcia skutków naruszeń na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 2 pr. aut. ma charakter majątkowy, na co wskazuje już samo brzmienie powołanego przepisu. Wskazane roszczenie zostało ponadto uregulowane w rozdziale 9 ustawy zatytułowanym „Ochrona autorskich praw majątkowych” i służy autorskich praw majątkowych w odróżnieniu do autorskich praw osobistych stanowiących jedną z postaci dóbr wymienionych w art. 23 k.c. jako „twórczość naukowa i artystyczna”, której ochronie służą roszczenia określone w art. 78 pr. aut.

Należy też zauważyć, że skarżący w postępowaniu przed sądem pierwszej i drugiej instancji nie kwestionował majątkowego charakteru roszczenia. Wręcz przeciwnie zgłaszane w toku sprawy przez niego roszczenia ewentualne, choć różnie określane zmierzały do ochrony interesu majątkowego, którego powód upatrywał w niezyskaniu od pozwanego dostatecznego wynagrodzenia za swój wkład autorski w powstałe dzieło. Świadczy o tym także wskazana przez

skarżącego kwota 9.000 zł, która stanowi podstawę do ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia, a w konsekwencji oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej w świetle art. 398² § 1 k.p.c. Bez znaczenia jest w tym kontekście wyjaśnienie skarżącego, że na etapie skargi kasacyjnej jedynym dochodzonym roszczeniem pozostaje roszczenie o charakterze niemajątkowym, czyli roszczenie o usunięcie skutków naruszenia..

Z pewnością zaś nie ma znaczenia dla oceny majątkowego charakteru roszczenia – wbrew stanowisku skarżącego, że w sprawie doszło do przekazania sprawy z właściwości sądu rejonowego do sądu okręgowego w oparciu o art. 17 pkt 2 k.p.c., który odnosi się jedynie do kwestii charakteru sprawy jako sprawy z zakresu prawa autorskiego. Podobnie o dopuszczalności skargi nie może decydować błędne pouczenie Sądu Apelacyjnego o zaskarżalności orzeczenia skargą kasacyjną, które zostało wystosowane do skarżącego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uznał skargę kasacyjną za niedopuszczalną z uwagi na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia i na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji, rozstrzygając o kosztach postępowania zgodnie z art. 98 § 1, 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. Przytoczone w skardze kasacyjnej okoliczności nie dały wystarczających podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c i odstąpienia od obciążania w całości lub części kosztami, które poniósł przeciwnik procesowy na etapie postępowania kasacyjnego.